

Aanmelding nieuw opleidingskenmerk Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO)

(formuliersversie 2.1, juni 2021)

Opleidingskenmerken zijn al dan niet formeel door OCW erkende onderscheidende eigenschappen van een formeel erkende opleiding. Zie voor informatie over de momenteel in gebruik zijnde opleidingskenmerken de website van [Edustandaard](#). Met dit formulier kunt u een nog niet bestaand opleidingskenmerk aanmelden bij de Beheergroepen Waardelijsten RIO-po en RIO-vo.

Vul a.u.b. per aangemeld opleidingskenmerk één formulier in.

Nummer aanmelding	>In te vullen door Edustandaard<
Datum aanmelding	9 april 2021
Naam aanmelder	Judith Zeeman
Aanmeldende organisatie	Stichting Ronduit Onderwijs (openbaar Onderwijs voor PO en (V)SO)
E-mailadres	j.zeeman@ronduitonderwijs.nl
Telefoonnummer	0620938580

Aanduiding kenmerk	>Vul hier de voorgestelde naam van het opleidingskenmerk in<
Onderwijssector	☒ basisonderwijs ☐ (voortgezet) speciaal onderwijs ☐ voortgezet onderwijs

We stellen u een groot aantal vragen over het opleidingskenmerk met als doel zo veel mogelijk relevante informatie te verzamelen. Omdat opleidingskenmerken een officiële status krijgen binnen de onderwijsketen, is het van belang dat een aanmelding van een nieuw kenmerk namelijk zorgvuldig wordt beoordeeld. Uw input en onderbouwing is bij die beoordeling van belang.

Er zijn drie soorten criteria:

- **Altijd opnemen:** Als aan dit criterium wordt voldaan, wordt het aangemelde opleidingskenmerk altijd opgenomen in de lijst
- **Knock-out:** als niet aan dit criterium wordt voldaan, wordt het aangemelde opleidingskenmerk niet opgenomen in de lijst
- **Afweging:** de Beheergroep zal afwegen in hoeverre aan dit criterium wordt voldaan en hoe zwaar dit meeweegt in de uiteindelijke beslissing over opname van het opleidingskenmerk .

In dit formulier is per vraag met kleuren aangegeven om welk soort criterium het gaat.

Geef een korte omschrijving van het opleidingskenmerk

Ontwikkelingsgericht Onderwijs (OGO) is ontwikkeld door een groep van Nederlandse en Vlaamse onderwijskundigen, die zich heeft laten inspireren door de ideeën van de Russische psycholoog Lev Vygotsky (1896-1934) over het ontwikkelingsproces bij kinderen. Volgens Vygotsky dient het onderwijs een bijdrage te leveren aan de brede culturele ontwikkeling van leerlingen. Dat is volgens hem alleen mogelijk 'wanneer leren zowel maatschappelijk als persoonlijk betekenisvol is' (Didactief, 2013). Aanvankelijk werd het OGO voornamelijk toegepast in de onderbouw, maar de laatste jaren gaan steeds meer OGO-scholen er toe over om het concept ook in de midden-en bovenbouw te introduceren.

<https://www.taskforceoo.nl/> :

Ontwikkelingsgericht onderwijs gaat ervan uit dat leerlingen verschillen. Kinderen zijn niet hetzelfde, leren niet hetzelfde en ontwikkelen zich niet op dezelfde manier. Ontwikkelingsgericht onderwijs is gebaseerd op deze verscheidenheid. Daarom wordt het onderwijsaanbod bepaald door de behoeften, de motivatie, het niveau, het tempo en het ontwikkelingspatroon van de leerling. Ontwikkelingsgericht onderwijs is zo ingericht, dat elke leerling zonder onderbreking zijn eigen ontwikkeling kan doorlopen.

Het begrip 'Ontwikkelingsgericht Onderwijs', zoals de Stichting Taskforce Ontwikkelingsgericht Onderwijs (TOO) dit hanteert, wordt nader omschreven en gelegitimeerd in het document: ['Legitimering begrip Ontwikkelingsgericht Onderwijs'](#)

Vraag 1: Wordt het opleidingskenmerk erkend door het Ministerie van OCW? (NB de indiener kan evt. de kopie van hun beschikking meesturen)

OCW erkent het keurmerk in formele zin, bijvoorbeeld door het verstrekken van een tijdelijke of permanente, schriftelijk vastgelegde licentie, erkenning of andere beschikking. Dit geldt ook voor tijdelijke, door OCW erkende experimenten die passen in de definitie van opleidingskenmerken.

Antwoord:

Nee

Opmerkingen Beheergroep:

OGO wordt niet formeel erkend

Vraag 2: Wordt het opleidingskenmerk ingewonnen bij registratie van onderwijsvolgers in ROD (voorheen BRON)

Wanneer een opleidingskenmerk wordt meegenomen in leerlingregistraties in ROD moet het ook in RIO aanwezig zijn.

Antwoord:

Mij niet bekend.

Opmerkingen Beheergroep:

Is nu nog niet opgenomen in de regeling van ROD (in de categorie Onderwijsconcepten)

Vraag 3: Betreft het kenmerk het onderwijsaanbod en niet de onderwijsaanbieder?

Opleidingskenmerken betreffen eigenschappen van het onderwijsaanbod en niet van de onderwijsaanbieder of onderwijslocatie. Predicaten als 'gezonde school' bijvoorbeeld slaan op de onderwijsaanbieder en niet op het onderwijs en zijn daarom geen opleidingskenmerk.

Antwoord:

Het betreft het onderwijsaanbod.

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 4: Heeft het kenmerk betrekking op de manier waarop het onderwijs wordt gegeven (HOE) en niet op de inhoud van het onderwijs (WAT)?

Opleidingskenmerken betreffen de manier waarop het onderwijs wordt aangeboden en niet de inhoud van het onderwijs (het curriculum).

Antwoord:

Het betreft de manier waarop het onderwijs wordt aangeboden.

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 5: Hoe breed wordt het opleidingskenmerk gebruikt?

Wanneer een opleidingskenmerk maar door één of door enkele onderwijsaanbieder wordt toegepast, is er onvoldoende draagvlak om het landelijk als opleidingskenmerk in te voeren. Als richtlijn hanteren we een ondergrens van 10 onderwijsaanbieder van minimaal 5 onderwijsbesturen die het kenmerk in de praktijk gebruiken.

Antwoord:

<http://chielvanderveen.nl/blog/percentage-vernieuwingsscholen-in-het-nederlandse-basisonderwijs> Oktober 2019: 4,24 % van het totaal aantal scholen.

Opmerkingen Beheergroep:

Link werkt niet meer.

Hoeveel OGO scholen er precies zijn en of die lid zijn van de OGO-vereniging is moeilijk te zeggen. Op de website van de OGO-vereniging staat het volgende nieuwsbericht: <https://www.ogo-vereniging.nl/2021/06/21/eerste-ogo-school-op-de-kaart/>

Het lijkt erop dat de vereniging een doorstart gemaakt heeft (vanuit de Academie) en nu een wat formeler lidmaatschap heeft ingesteld.

De OGO vereniging meldt op hun site verder geen actuele gegevens.

Een eerder [overzicht van de OGO Academie](#) (voorloper van de vereniging) rept over 180 scholen die "iets" met OGO doen.

Een artikel in [Didactief uit 2013](#) (update 2017) rept over *Meer dan 300 scholen geven in Nederland sinds 1990 vorm aan Ontwikkelingsgericht Onderwijs (OGO).*

Vraag 6: Heeft de eventuele organisatie achter het opleidingskenmerk een winstoogmerk?

Een opleidingskenmerk moet breed toegankelijk zijn voor onderwijsaanbieders. Als de organisatie achter het kenmerk op profit basis werkt, werpt dit een (financiële) drempel op die vanuit publiek perspectief onwenselijke ongelijkheid tussen onderwijsaanbieders in de hand werkt.

Antwoord:

Geen winstoogmerk

Opmerkingen Beheergroep:

Zoals elke vereniging is er wel een lidmaatschap waarvoor een bijdrage betaald moet worden om kosten te dekken.

Vraag 7: Is het opleidingskenmerk algemeen herkenbaar, expliciet en objectief?

Opleidingskenmerk moeten voor iedereen begrijpelijk zijn, goed gedocumenteerd (bijvoorbeeld met een website of met andere documentatie) en het moet objectief vast te stellen zijn of het onderwijs van een onderwijsaanbieder aan het opleidingskenmerk voldoet.

Antwoord:

Informatie is te vinden op de volgende sites:

<https://www.ogo-vereniging.nl/>

<https://www.taskforceoo.nl/>

<https://www.de-activiteit.nl/>

<https://wij-leren.nl/ontwikkelingsgericht-onderwijs.php>

<http://www.scholenkeuze.nl/basisonderwijs/onderwijsvormen/onderwijsmethode/ontwikkelingsgericht-onderwijs.html>

Opmerkingen Beheergroep:

Deze vraag kan het beste door een van de instanties/experts zelf beantwoord worden. In ieder geval is een en ander af te leiden uit het artikel in [Didactief uit 2013](#), pag. 10 en 11

Vraag 8: Is het opleidingskenmerk specifiek genoeg?

Een opleidingskenmerk moet een specifiek karakter hebben en niet bestaan uit een verzameling van concepten of onderwijskundige benaderingen die ieder voor zich van toepassing kunnen zijn op het aangeboden onderwijs of niet.

Antwoord:

OGO is zeker specifiek en geen verzameling van onderwijsconcepten. <https://wij-leren.nl/ontwikkelingsgericht-onderwijs.php>

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 9: Is het kenmerk voldoende onderscheidend?

Een opleidingskenmerk moet voldoende onderscheidend zijn t.o.v. andere kenmerken die al op de lijst staan. Het moet iets toevoegen en het moet niet overlappen.

Antwoord:

Het is voldoende onderscheidend en niet grotendeels vergelijkbaar met andere concepten.

<https://wij-leren.nl/ontwikkelingsgericht-onderwijs.php>

Wordt ook gehanteerd op: Vensters/scholen op de kaart

<https://scholenopdekaart.nl/basisscholen/onderwijsconcept/ontwikkelingsgericht-onderwijs/>

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 10: Betreft het opleidingskenmerk een gehele opleiding of opleidingseenheid?

Een opleidingskenmerk moet betrekking hebben op een complete opleiding of opleidingseenheid en niet op de meer fijnmazige aggregaties als bijvoorbeeld één vak of een enkel aspect van het onderwijs.

Antwoord:

nvt

Opmerkingen Beheergroep:

OGO heeft betrekking op het gehele basisonderwijs (onderbouw-middenbouw-bovenbouw), daarbinnen zijn er modules die zich richten op bepaalde vakken/competenties zoals rekenen, lezen etc. (<https://www.de-activiteit.nl/primair-onderwijs/>)

Vraag 11: Is het kenmerk actueel?

Het kenmerk moet actief gebruikt worden binnen het onderwijs en niet zijn verouderd.

Antwoord:

Wordt nog in bijna ieder bestuur gebruikt.

Opmerkingen Beheergroep:

Uit de verschillende websites komt het beeld naar voren dat er een groeiend aantal scholen zich met OGO bezighouden en dat het eerdere een groeiend concept is dan een verouderd.

Vraag 12: Biedt het opleidingskenmerk voldoende continuïteit?

Wanneer een opleidingskenmerk vroeger actueel was maar nu niet meer of in afnemende mate voorkomt, heeft het geen zin het opleidingskenmerk alsnog landelijk in te voeren. Andersom geldt dat als een opleidingskenmerk nieuw is, er wel voldoende massa moet zijn in het gebruik ervan of in ieder geval reëel uitzicht daarop.

Antwoord:

Het opleidingskenmerk biedt voldoende continuïteit.

Opmerkingen Beheergroep:

Zie ook vraag 11

Vraag 13: Heeft het opleidingskenmerk een (ondersteunende) organisatie?

Er is een landelijke of internationale organisatie die het opleidingskenmerk ondersteunt.

Antwoord:

<https://www.ogo-vereniging.nl/> (voorheen OGO Academie)

Landelijk centrum voor ontwikkelingsgericht onderwijs – de Activiteit - <https://www.de-activiteit.nl/>

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 14: Heeft het opleidingskenmerk een keurmerk?

Opleidingskenmerken kunnen een nationaal of internationaal keurmerk hebben dat onderwijsaanbieders kunnen verwerven.

Antwoord:

De activiteit is een CRKBO gecertificeerde instelling <https://www.crkbo.nl/>

Opmerkingen Beheergroep:

Bij de gegevens link is niet te bekijken of OGO een gecertificeerd concept is.

Uit de website van de vereniging blijkt nergens expliciet dat een school zich OGO-school mag noemen als die aan bepaalde kwaliteitscriteria voldoet. Het lijkt erop of iedereen lid mag worden die zich met dit concept bezighoudt en wil bezig houden. Dit vergt nader onderzoek.

Vraag 15: Heeft het opleidingskenmerk civiel effect?

Onderwijsvolgers kunnen door het opleidingskenmerk een (extra) certificaat of een diploma halen of hebben anderszins een formeel vastgelegde bate bij het opleidingskenmerk in hun vervolgonderwijs (bijvoorbeeld vrijstellingen of toelating tot een bepaalde onderwijsaanbieder) of op de arbeidsmarkt.

Antwoord:

nvt

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 16: Wordt het kenmerk gebruikt in analyses en rapportages van het onderwijs in brede zin?

Het Ministerie van OCW, de Inspectie van het Onderwijs en/of Vensters/Scholen op de kaart gebruiken het kenmerk in analyses en rapportages met betrekking tot opbrengsten en trends in het onderwijs.

Antwoord:

<https://scholenopdekaart.nl/basisscholen/onderwijsconcept/ontwikkelingsgericht-onderwijs/>

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 17: Kan inwinning van het opleidingskenmerk op individueel niveau een inbreuk betekenen op de privacy van onderwijsvolgers?

Opleidingskenmerken komen in principe in aanmerking voor registratie in ROD (voorheen BRON). Daarom moeten ze voldoen aan de doelbindingseisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Is er geen zwaarwegende reden om het kenmerk in te winnen op leerlingniveau, dan mag het niet worden opgenomen in ROD.

Antwoord:

nee

Opmerkingen Beheergroep:

In te vullen door Edustandaard

Vraag 18: Wordt het kenmerk aangemeld door een voldoende representatieve (groep van) organisatie(s)?

Opleidingskenmerken moeten breed gedragen zijn en moeten dus ook worden aangemeld door organisaties met voldoende draagvlak binnen het onderwijs. Dit zijn organisaties zoals onderwijsinstellingen zelf, het Ministerie van OCW, de sectorraden of de Inspectie van het Onderwijs.

Antwoord:

De school organisaties zelf. Bijvoorbeeld: <https://www.kring-saks.nl/> <https://www.decocon.nl/> <https://obsjulianaschool.nl/>

Opmerkingen Beheergroep:

De vraag is of de genoemde scholen mede-indiener zijn van deze aanmelding. Het is wellicht interessant om te kijken of deze aanmelding ism de OGO Vereniging en/of Task Force gedaan kan worden en op die manier meerdere scholen hierachter te scharen.

NB De hierboven geformuleerde criteria zijn niet bedoeld als een keihard kwantitatief bedoeld instrument voor het beoordelen van nieuwe of gewijzigde opleidingskenmerken ('als een kenmerk aan n van de 17 criteria voldoet, keuren we het goed'). Het is meer een checklist voor het kwalitatief beoordelen van de verschillende beoordelingspunten. De **knock-out**- en **altijd-opnemen**-criteria echter leiden wel altijd tot automatische goed- of afkeuring van het bijbehorende kenmerk. De **afwegingscriteria** vereisen een inhoudelijke afweging en een

kenmerk kan er meer of minder aan voldoen (glijdende schaal). Na iedere afzonderlijke beoordeling maakt de Beheergroep Waardelijsten RIO een afsluitende integrale beoordeling, waarbij het geheel van criteria, waaraan dus in meer of mindere waarde wordt voldaan, in onderling verband wordt afgewogen. Op basis daarvan wordt een eindoordeel geformuleerd.

Hartelijk dank voor deze aanmelding! Uw aanmelding zal worden beoordeeld door de Werkgroep Waardelijsten RIO. Mochten er nadere vragen zijn, dan nemen we contact met u op. De voortgang van de beoordeling van uw aanmelding kunt u volgen in de *Issuelijst Wijzigingsverzoeken*, te vinden op de webpagina van de waardelijsten van [Edustandaard](#).